

Vlaams
Parlement

ingediend op **574** (2020-2021) – Nr. 1
8 december 2020 (2020-2021)

Voorstel van resolutie

van Orry Van de Wauwer, Joris Nachtergaele, Gwendolyn Rutten,
Björn Rzoska en Annick Lambrecht

over het conflict in Tigray
in het noorden van Ethiopië

TOELICHTING

In Tigray, de meest noordelijke regio van Ethiopië, ontvouwt zich momenteel een humanitaire crisis. Na twee jaar van moeizame politieke hervormingen, met als orgelpunt de organisatie van lokale verkiezingen die door de COVID-19-pandemie werden verboden, brak op 4 november 2020 een militair conflict uit tussen de strijdkrachten van de federale regering van Ethiopië en de regionale regering van Tigray. Een diplomatieke actie is bijgevolg hoognodig om een nieuwe hongersnood te vermijden, een destabilisatie van de Hoorn van Afrika te voorkomen en zo duizenden onschuldige burgerlevens te redden.

De voedselzekerheid in Tigray was al voor het huidige gewapende conflict kritiek. Een sprinkhanenplaag heeft de afgelopen maanden grote delen van de oogst vernietigd. De Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) meldde dat talrijke zwermen sprinkhanen in het noordoosten van Ethiopië grote schade hebben aangericht, waardoor er nog maar weinig te oogsten valt. Zo'n 80 procent van de burgers in Tigray zijn zelfvoorzienende boeren en zelfs zonder oorlog zou de sprinkhanenschade tot hongersnood leiden, tenzij er voedselhulp tot bij de mensen raakt. De coronamaatregelen bemoeilijkten al de strijd tegen die plaag, maar door het gewapende conflict is dat helemaal onmogelijk geworden. Bovendien is de structurele voedselhulp via het internationaal gefinancierde Productive Safety Net Programme opgeschort, waardoor meer dan 1 miljoen mensen die levensnoodzakelijke bevoorrading moeten ontberen.

Als een grootschalige en structurele hulp uitblijft, dreigt er zich een humanitair drama af te spelen. Hongersnood en een vluchtelingenstroom dreigen die al fragiele regio helemaal te destabiliseren. Daarom moeten humanitaire organisaties een ongehinderde en onvoorwaardelijke humanitaire toegang krijgen tot de regio in kwestie, zodat ze op een veilige manier de broodnodige hulp aan de noodlijdende bevolking kunnen verstrekken. De internationale gemeenschap moet ook de nodige humanitaire hulp aan buurland Soedan verstrekken zodat het de opvang van vluchtelingen uit Tigray kan verzekeren.

Orry VAN DE WAUWER
Joris NACHTERGAELE
Gwendolyn RUTTEN
Björn RZOSKA
Annick LAMBRECHT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de spanningen tussen de regionale regering van Tigray en federale regering van Ethiopië, die gedurende de voorbije maanden zijn opgelopen en uiteindelijk op 4 november 2020 tot een militair conflict tussen de strijdkrachten van de federale en regionale regering geleid hebben;
 - 2° de noodtoestand die in de regio Tigray werd uitgeroepen, waardoor alle communicatiekanalen werden afgesloten, en waardoor de toegang tot het gebied verboden is en zelfs onmogelijk gemaakt wordt door het afsluiten van alle toegangswegen;
 - 3° de tijdelijke humanitaire corridor die de Verenigde Naties en het Rode Kruis na onderhandelingen konden openen vanuit de nabijgelegen regio Afar naar Tigray. Die corridor is evenwel uitermate onveilig en er is dringend structurele medische hulp en voedselhulp voor de getroffen bevolking nodig;
 - 4° de verklaring van António Guterres, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, op 4 november 2020, waarin hij pleit voor maatregelen die een de-escalatie in de hand moeten werken en een vreedzame oplossing voor het conflict verzekeren, en waarin hij de noodzaak van stabiliteit voor de Hoorn van Afrika benadrukt;
 - 5° de gesprekken van Josep Borrell, de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, met respectievelijk de Ethiopische eerste minister Abiy Ahmed, de Soedanese eerste minister Abdella Hamdok, voorzitter van de regionale organisatie van landen in de Hoorn van Afrika (Intergovernmental Authority on Development, IGAD), en Moussa Faki Mahamat, de voorzitter van de Afrikaanse Unie (AU), waarin hij zijn bezorgdheid over de stabiliteit in de regio heeft geuit en de hulp van de Europese Unie heeft aangeboden om tot een de-escalatie van het conflict te komen, met de steun van AU en IGAD;
 - 6° de gezamenlijke verklaring van Josep Borrell, de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, en Janez Lenarčič, de commissaris voor Crisisbeheer, op 12 november 2020, waarin ze hun bezorgdheid uiten over het etnisch geweld in Tigray en de dreigende humanitaire crisis;
 - 7° de verklaring van de federale minister van Ontwikkelingssamenwerking op 16 november 2020, waarin hij de ongerustheid van België uit over de escalatie van het conflict in Tigray en de dreigende humanitaire crisis;
 - 8° de Raad van de Ministers van Buitenlandse Zaken van 19 november 2020, waarbij leden hun bezorgdheid geuit hebben over het escalerend en etnisch geïnspireerd geweld in Tigray, en over de beschuldigingen van wreedheden en schendingen van de mensenrechten, en waarbij ze de betrokken partijen oproepen om het geweld te stoppen en terug te keren naar de onderhandelingstafel;
 - 9° de verklaring van António Guterres, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, op 24 november 2020, waarin hij er bij de leiders van Ethiopië op aandringt dat ze alles in het werk zouden stellen om de burgers te beschermen, de mensenrechten te eerbiedigen, de toegang mogelijk te maken voor de broodnodige humanitaire hulp, en te zorgen een vrij en veilig verkeer van mensen die op zoek zijn naar veiligheid en hulp, ongeacht hun etnische identiteit, over zowel nationale als internationale grenzen heen;
 - 10° de verklaring van de Ethiopische regering op 24 november 2020, waarin de premier van Ethiopië Abiy Ahmed de strijdkrachten en milities in Tigray 72 uur de tijd heeft gegeven om zich over te geven, waarna het Ethiopische leger de hoofdstad met militair geweld heeft ingenomen;

- overwegende dat:
 - 1° Tigray volledig is omsingeld door Eritrese troepen, het Ethiopische leger en de Amharamilities, waardoor de toegang voor humanitaire hulp zo goed als onmogelijk is en humanitaire actoren geen vrije toegang tot de bevolking hebben;
 - 2° het onthouden van humanitaire hulp aan de bevolking in Tigray een schending van het internationale humanitaire recht inhoudt;
 - 3° de gevechten in Tigray dreigen te escaleren tot een regionaal conflict in de Hoorn van Afrika, wat alleen maar leidt tot meer burgerslachtoffers en een grotere vluchtelingenstroom;
 - 4° het gebruik van etnisch geïnspireerde, haatdragende taal die aanzet tot geweld, het land mee dreigt te sleuren in een vernietigende vicieuze cirkel;
 - 5° de Ethiopische premier Abiy Ahmed het aanbod voor bemiddeling van de Soedanese premier Adballa Hamdok, in zijn rol als voorzitter van de regionale organisatie van landen in de Hoorn van Afrika (IGAD), tot op heden niet geaccepteerd heeft;
 - 6° de toegang tot Tigray voor hulporganisaties zeer moeizaam verloopt, waardoor het bieden medische hulp en voedselhulp amper mogelijk is, en hongersnood en een vluchtelingenstroom naar Soedan dreigen;
 - 7° de Ethiopische regering op 2 december 2020 een akkoord met de Verenigde Naties heeft gesloten waardoor de noodzakelijke internationale humanitaire hulp naar Tigray kan gaan, of tenminste naar de gebieden die onder de controle van het regeringsleger staan;
 - 8° de regio Tigray de voorbije maanden zwaar getroffen werd door de sprinkhanenplaag, wat al geleid heeft tot serieuze voedseltekorten;
 - 9° rapporten van mensenrechtenorganisaties, waaronder Amnesty International, spreken over vermoedelijke moordpartijen en net als de hoge commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties Michelle Bachelet oproepen tot een onmiddellijk en onafhankelijk onderzoek;
 - 10° de Verenigde Naties en Soedan al 43.000 vluchtelingen hebben opgevangen, maar rekening houden met een totale toestroom van ongeveer 200.000 vluchtelingen uit de getroffen regio, en internationale hulpverlening op gang moet komen om al die mensen op te vangen;
 - 11° de spanningen tussen enerzijds Ethiopië en anderzijds Soedan en Egypte de laatste jaren opgelopen zijn door de bouw van de Grote Renaissancedam op de Blauwe Nijl in Ethiopië;
 - 12° de aanhoudende diplomatieke druk van de internationale gemeenschap kan bijdragen aan het vinden van openingen tot dialoog en aan de beëindiging van het geweld;
 - 13° de Europese Unie alle diplomatieke hulp aan de Afrikaanse Unie en aan Ethiopië aanbiedt om tot een onderhandelde oplossing te komen;
 - 14° België als lid van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een resolutie kan indienen om de humanitaire corridor of corridors naar Tigray te bestendigen, om internationale humanitaire hulp voor heel Tigray mogelijk te maken en om een onmiddellijk staakt-het-vuren af te dwingen;
- uit haar bezorgdheid over de gebeurtenissen in de regio, waarbij geweld en wreedheden tegen burgers niet geschuwd worden, en veroordeelt ten strengste dat geweld;
- veroordeelt de raketaanvallen op de Eritrese hoofdstad Asmara en de aanvallen op burgerdoelen in Eritrea door het Tigray People's Liberation Front, waardoor het risico op een regionaal conflict vergroot;
- veroordeelt de bombardementen op de Mekelle University in Tigray, waardoor een groot deel van de belangrijkste campus is verwoest en waarbij ook studenten om het leven zijn gekomen;
- roept alle partijen op tot een onmiddellijk en onvoorwaardelijk staakt-het-vuren;

- verzoekt de strijdende partijen te streven naar een vreedzame oplossing voor het conflict, onder auspiciën van de Afrikaanse Unie (AU) en de regionale organisatie van landen in de Hoorn van Afrika (IGAD);
- roept alle partijen op om de burgers te beschermen en te verzekeren dat mensenrechten en het internationale humanitaire recht gerespecteerd worden;
- roept de strijdende partijen op om humanitaire bijstand voor de lokale bevolking te verzekeren, onder meer via de opening van humanitaire corridors;
- roept op tot een internationaal onderzoek naar mensenrechtenschendingen en de gemelde massaslachtingen, met als doel de verantwoordelijken voor het gerecht te brengen;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om zich te informeren over dit conflict en na te gaan of er hulp kan worden geboden;
- vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie aan de Vlaamse Regering, de Federale Regering, de regering van de Federale Democratische Republiek Ethiopië, de regionale regering van Tigray, de Europese Commissie en de Verenigde Naties te bezorgen.

Orry VAN DE WAUWER
Joris NACHTERGAELE
Gwendolyn RUTTEN
Björn RZOSKA
Annick LAMBRECHT